

Skolbeslut för Obligatorisk särskola och grundskola

efter tillsyn av
Lyckåskolan och Östra Torpskolan
i Karlskrona kommun

Rektorn vid Lyckåskolan och
Östra Torpskolan

Karlskrona kommun

Tillsyn i Lyckåskolan och Östra Torpskolan

Lyckåskolan: Obligatorisk grundsärskola årskurserna 1-10 och Träningskola

Östra Torpskolan: Förskoleklass och grundskola årskurserna 1-5

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Lyckåskolan, Östra Torpskolan och huvudmannen Karlskrona kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsammans med lärarna på Östra Torpskolan behöver rektorn skapa en samsyn kring verksamhetsuppdraget. Rektorn behöver skaffa sig en samlad bild av resultaten för att kunna utveckla verksamheten och förutsättningarna för att öka måluppfyllelsen i skolan både kvantitativt och kvalitativt. En del i det arbetet är rektorns ansvar för att skapa sammanhang och ge lärarna förutsättningar för att utveckla ett gemensamt förhållningssätt till de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen. För att de individuella utvecklingsplanerna ska vara ett stöd i lärandet behöver lärarna planera undervisningen utifrån elevernas förutsättningar och behov, dvs. en lokal pedagogisk planering. Detta kräver i sin tur tydliga mål och en tydlig bedömning så att eleverna ser sin egen utveckling i förhållande till målen. En annan viktig förutsättning för att eleverna ska nå målen är att lärarna har utbildning för den undervisning de bedriver

En annan del är rektorns ansvar för planen mot kränkande behandling som vid tillsynen saknar en kartläggning av verksamheten för att uppmärksamma förhållanden som

bidrar till diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. För att arbetet ska bli framgångsrikt är det också viktigt att eleverna görs delaktiga i arbetet.

Lärarna i Lyckåskolan tar ansvar för skolans systematiska kvalitetsarbete och utvecklar verksamheten och förutsättningarna för att öka måluppfyllelsen. Konstateranden, bedömningar och analyser leder fram till konkreta åtgärder som följs upp och utvärderas. Dock behöver rektorn på Lyckåskolan skaffa sig en samlad bild av elevernas kunskapsresultat och i övrigt hålla sig informerad om det pågående kvalitetsarbetet i Lyckåskolan.

Skolinspektionen har i tillsynen av Lyckåskolan och Östra Torpskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Rektorn kan inte redovisa en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen (2 kap. 2 § 1985 års skollag, 2 kap. 2 och 6 § grundskoleförordningen, 2 kap. 2 § särskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 mål att uppnå i särskolan, Lpo 94, 2.8 rektors ansvar, kursplanerna).
- Alla elever i Östra Torpskolan ges inte förutsättningar att nå lägst målen att uppnå i slutet av det femte skolåret i svenska, matematik och engelska samt i ämnena matematik och svenska i årskurs 3 (2 kap. 2 § 1985 års skollag, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 kunskaper, mål att uppnå i grundskolan, Lpo 94, 1 den enskilda skolans utveckling).
- All pedagogisk personal i Östra Torpskolan har inte utbildning för den under visning de i huvudsak bedriver (2 kap. 3 § 1985 års skollag, Lpo 94, rektorns ansvar).
- Rektorn säkerställer inte att Östra Torpskolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen uppfyller författningarnas krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg).
- Rektorn tar inte fullt ut ansvar för att skolornas resultat utvärderas regelbundet och använder detta som underlag för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.8 Rektorns ansvar, Lpo 94, 1 den enskilda skolans utveckling).
- Undervisningen i Östra Torpskolan anpassas inte fullt ut efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande (Lpo 94, 1.1 grundläggande värden, en likvärdig utbildning, Lpo 94, 2.2. kunskaper, riktlinjer).
- Rektorn säkerställer inte att skolans årliga plan mot kränkande behandling i alla delar uppfyller författningens krav. (14 a kap. 1, 6-8 §§ 1985 års skollag, 2 § för-

ordningen om barns och elevers deltagande i arbetet mot planer mot diskriminering och kränkande behandling).

- I Östra Torpskolan utarbetas inte alltid åtgärdsprogram på ett sådant sätt att de uppfyller författningarnas krav (5 kap. 1 § tredje stycket grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1–3.

Rektorn och Karlskrona kommun har ansvar för att Lyckåskolans och Östra Torpskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 3 månader från den dag beslutet för Karlskrona kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Karlskrona kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har jurist Helene Roslund deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Ekborg

Enhetschef

Birgitta Knutsson Rohdin

Undervisningsråd/Föredragare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Lyckåskolan

Bilaga 3 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Östra Torpskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Karlskrona kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte skolorna den 28–29 oktober.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Lyckåskolan och Östra Torpskolan dels den information som samlats in under besöket. I skolorna intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Lyckåskolan och Östra Torpskolan

Tabell 1: Antal elever på Lyckåskolan

Lyckåskolan	Antal elever
Obligatorisk grundskola	21
Träningskola	4

Källa: Skolans egna uppgifter 2010-10-28

I Lyckåskolan är lärarna organiserade i ett arbetslag. Eleverna är indelade i tre grupper, årskurserna 1–3, årskurserna 4–7 och årskurserna 7–10. Varje elevgrupp har sina lärare. Lärare och elever möts även i åldersövergripande verksamhet, till exempel i temaarbeten.

Lyckåskolans elever får sin undervisning i idrott och hälsa samt slöjd i den närliggande Lyckebyskolan, som är en grundskola som omfattas av förskoleklass och årskurserna 1–5. Eleverna äter också sin lunch och kan tillbringa sina raster på Lyckebyskolan.

Tabell 1: Antal elever på Östra Torpskolan

Östra Torpskolan	Antal elever
Förskoleklass	34
Grundskola	166

Källa: Skolans egna uppgifter 2010 11

Östra Torpskolans verksamhet finns samlad under samma tak. Skolan har åldershomogena grupper i samtliga årskurser. Lärarna är organiserade i två arbetslag, förskoleklass till och med årskurs 3 samt årskurs 4 till och med årskurs 5. Vissa arbeten samordnas mellan arbetslagen såsom till exempel temaarbeten.

Tillsynsprotokoll för Lyckåskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan kan inte redovisa en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i förhållande till kursplanernas mål.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års Skolag

2 kap. 2 och 6 §§ grundskoleförordningen

2 kap. 2 § särskoleförordningen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Lpo 94, 2.2 Mål att uppnå i särskolan

Kursplanerna

Motivering:

I Lyckåskolan saknas en samlad bild av eleverna kunskapsresultat ämne för ämne och i de olika ämnesområdena för träningsskoleeleverna. Skolinspektionen kan därför inte bedöma skolans kunskapsresultat i detta avseende. I samband med uppföljningen av detta beslut ska rektorn redovisa en samlad bild av elevernas kunskapsresultat.. (Se vidare under bedömningspunkten rektors ansvar för uppföljning och utvärdering).

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte fullt ut ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta som underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års Skollag

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

Motivering:

Skolan använder sig av ett självutvärderingsmaterial som benämns "Hur bra är vår skola?" Materialet vänder sig till både lärare, elever och vårdnadshavare och genom-

förs en gång om året. Vidare har skolan en lokal arbetsplan som utvärderas varje termin och som utgår från kommunens skolplan. Måluppfyllelsen och processerna för skolan som helhet redovisas i kvalitetsredovisningen.

Dock saknas i skolan en uppföljning av elevernas samlade kunskapsresultat ämne för ämne och i de olika ämnesområdena. Det sker en uppföljning av elevernas kunskapsutveckling på individnivå, vilket görs av respektive lärare. Då skolan inte har någon samlad bild över elevernas kunskapsresultat finns det inte heller något underlag för analys och bedömning av resultaten. Det blir därför svårt för skolan att se vilka åtgärder som ska vidtas för att nå ökad måluppfyllelse. (Se vidare under bedömningspunkten kunskaper).

Tillsynsprotokoll för Östra Torpskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan kan inte redovisa en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i förhållande till kursplanernas mål.

Skolan ger inte alla elever förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års Skollag

2 kap. 6 § Grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Lpo 94, Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

Kursplanerna

Motivering:

Östra Torpskolan kan redovisa en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i matematik, svenska och engelska utifrån de nationella ämnesproven för årskurs 3 och 5. Skolan har dock inte någon samlad bild av elevernas resultat på skolnivå i de övriga ämnena. Skolinspektionen kan därför inte bedöma elevernas måluppfyllelse i andra ämnen än svenska, matematik och engelska. I samband med uppföljningen av detta beslut ska rektorn redovisa kunskapsresultaten i samtliga ämnen för årskurs 5 samt i svenska och matematik för årskurs 3. (Se vidare under bedömningsområde: rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering).

Skolans egen sammanställning av resultaten i de nationella ämnesproven för årskurs 3 visar att kunskapsresultaten är förhållandevis goda men alla eleverna når inte kunskapsmålen fullt ut.

När det gäller de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar skolans sammanställning av resultaten att de varierat i ämnena svenska, matematik och engelska under de senaste fem åren. I svenska har till exempel måluppfyllelsen över åren varierat mellan 78 procent och 100 procent. Resultaten på de nationella ämnesproven 2009 visar även på en skillnad mellan pojkars och flickors resultat, då främst i svenska där flickorna når högre måluppfyllelse.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag****Bedömning:**

Skolans pedagogiska personal har inte i alla avseenden utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 2 och 3 §§ 1985 års Skollag

Lpo 94, 2.8 Rektorns ansvar

Motivering:

Organisationen av utbildning i Östra Torpskolan görs på ett sådant sätt att lärarkompetensen inte tillvaratas på ett optimalt sätt. En stor del av utbildningen är organiserad i klasslärarsystem, vilket medför att en lärare i huvudsak har hand om all undervisning i en klass. Eleverna får således inte tillgång till lärare med rätt utbildning i alla ämnen. Detta kan även utgöra svårigheter för lärarna att skriva individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen i de ämnen som de inte har utbildning för kopplat till de nationella målen

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering**Bedömning:**

Skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen uppfyller inte till alla delar författningarnas krav

Författningsstöd:

7 kap. 2 § Grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:

Östra Torpskolan upprättar individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen för samtliga elever (IUP-dokumentet). Skolan använder till stora delar den digitala mall som är gemensam för kommunen som helhet (schoolsoft).

Den skriftliga, individuella utvecklingsplanen ska dels ge omdömen om elevernas kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, dels sammanfatta vilka insatser som behövs för elevernas fortsatta utveckling. Skolinspektionens dokumentstudie visar att det är svårt att se vad i den individuella utvecklingsplanen som är framtätsyftande. Skolinspektionen finner att fokus ligger på de skriftliga omdömena, medan de framtätsyftande uppgifterna intar en mindre betydelsefull roll. Som en följd av att detta kan de individuella utvecklingsplanerna inte fullt ut utgöra ett

underlag för planering av undervisningen. Dokumentstudien visar att det finns en variation mellan lärare i vilken mån de skriftliga omdömena kopplas till kursplanemålen. Till stor del är kopplingen till de nationella målen svag och omdömena handlar till vissa delar om hur lärarna anser att eleverna är under lektionerna. Då de skriftliga omdömena inte i alla delar är kopplade till de nationella målen blir det svårt att i de framåtsyftande uppgifterna visa på vilka insatser skolan ska vidta för att eleverna ska nå målen och i övrigt ha framgång i skolarbetet.

I intervjuer med rektor och lärare framkommer att det i skolan pågår ett arbete med att koppla den pedagogiska planeringen till de individuella utvecklingsplanerna. Alla lärare har dock inte tagit till sig denna del av arbetet med den individuella utvecklingsplanen. Eftersom målen i den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen är otydliga blir underlaget för den pedagogiska planeringen bristfällig och det blir svårt för både elever och föräldrar att se sambandet mellan mål och undervisning.

Vidare saknas omdömen i alla ämnen då ett gemensamt omdöme ges för de samhälls- och naturorienterande ämnena. Detta medför att eleverna får en bedömning som är svår att relatera till målen i de enskilda ämnena.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte fullt ut ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta som underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

Motivering:

Östra Torpskolan använder sig av Skolverkets uppföljnings och utvärderingsmaterial (BRUK). Skolans kvalitetsredovisning visar till viss del på i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan ska vidta för ökad måluppfyllelse. Dock behöver rektorn ytterligare stärka det systematiska kvalitetsarbetet genom att kontinuerligt samla in både kvantitativ och kvalitativ information för att ta reda på hur skolan förhåller sig till de nationella målen.

Som tidigare nämnts saknar skolan sammanställda kunskapsresultat över samtliga ämnen. Detta försvårar det ytterligare för skolan att få en helhetsbild över skolans samlade resultat liksom att kunna ta reda på de bakomliggande orsakerna till resultaten samt att vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat (Se vidare under bedömningsområde: kunskaper).

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Undervisningen anpassas inte fullt ut efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1.1 Grundläggande värden, En likvärdig utbildning

Lpo 94, 2.2. Kunskaper, Riktlinjer

Motivering

Intervjuade lärare menar att inom de samhällsorienterade ämnena är det lättare att utgå från elevernas intresse medan det är svårare i andra ämnen. I övrigt visar tillsynen på att undervisningen till stora delar utgår från att eleverna är en homogen grupp som gör samma saker samtidigt och på samma sätt. Eleverna berättar att de kan vara på olika sidor i matematikboken men de elever som är klara snabbare får vänta in sina kamrater genom att göra extrauppgifter. Intervjuade lärare menar att de kan bli bättre på att utmana eleverna i sin kunskapsutveckling bland annat genom att välja olika materiel och metoder.

Vidare berättar eleverna att de har pratat om mål i skolan men är väldigt osäkra på vilka kunskapsmål de ska nå. Enligt eleverna handlar det till stora delar om hur många "mattetal" de ska hinna med under veckan.

Då elevernas individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen inte i tillräcklig utsträckning är kopplade till de nationella målen blir det svårt för lärarna att anpassa undervisningen efter varje elevs behov och förutsättningar. Det blir heller inte lätt för eleverna att veta vilka mål de ska nå och hur de ska kunna påverka innehållet i undervisningen för att nå ökad måluppfyllelse.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolans plan mot kränkande behandling motsvarar inte i alla delar författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 1, 6-8 §§ 1985 års skollag

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Motivering:

Östra Torpskolan har en likabehandlingsplan som även omfattar en plan mot kränkande behandling. Planen innehåller vilka förväntningar som skolan har på eleverna och föräldrarna och vad elever och föräldrar kan förvänta sig av skolans personal. Dessutom innehåller planen även hur skolan ska arbeta med det förebyggande värdegrundsarbetet och vad skolan ska göra då akuta situationer uppstår. Vem som gör vad är dock oklart. Planen saknar även åtgärder som grundar sig på en aktuell kartläggning av problem och behov i skolan. Planen ska vidare följas upp och utvärderas tillsammans med eleverna varje år och att eleverna görs delaktiga är en förutsättning för att planen ska fungera i praktiken. I planen saknas även vad skolan ska göra när vuxen kränker elev.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Åtgärdsprogram utarbetas inte alltid på ett sådant sätt att de uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje stycket grundskoleförordningen

Motivering:

De elever som är i behov av särskilt stöd får enligt intervjuade lärare detta. Det upprättas åtgärdsprogram för dessa elever. Av det urval av åtgärdsprogram som Östra Torpskolan skickat in till Skolinspektionen är dock flertalet bristfälliga. Åtgärdsprogrammen saknar i flera fall tydliga kopplingar till läroplanen och kursplanernas mål. Vidare saknas till stora delar hur undervisningen ska utformas för att eleverna ska nå målen för utbildningen.